595/00

Den 29. maj 2000 blev i sag nr. 51.829:

xxxx xxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxx x
xxxx xxxxx

mod

Skandia
Stamholmen 159
2650 Hvidovre

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring med lønsikring i Skandia, påstår ved sin advokat selskabet pligtigt at fortsætte udbetalingen af ydelser efter den 1/6 1999.

Selskabet har genoptaget præmiebetalingen samt stoppet udbetalingen af lønsikring med henvisning til, at klageren er tilkendt forhøjet almindelig førtidspension, og at betingelserne for fortsat præmiefritagelse samt udbetaling af lønsikring ikke er opfyldt, da selskabet kan gøre retten til fortsat udbetaling af forsikringsydelser og/eller fortsat præmiefritagelse betinget af, at forsikrede tilkendes helbredsbetinget offentlig førtidspension, svarende til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder.

Advokaten gør til støtte for påstanden om fortsatte ydelser gældende, at det ovennævnte vilkår om, at selskabet kan betinge fortsatte ydelser af, at klageren tilkendes pension, må tilsidesættes efter aftalelovens § 36, idet kriterierne for tildeling af pension er blevet væsentligt skærpet siden tegningen af forsikringen.

Selskabet har i skrivelse af 9/12 1999 til nævnet redegjort for sagen således: ”Der bliver søgt om præmiefritagelse og udbetaling af lønsikring ved ansøgning, underskrevet af den forsikrede den 11. juli 1997. På baggrund af denne ansøgning bliver der godkendt præmiefritagelse og udbetaling af lønsikring fra 1. juli 1997 til 1. januar 1998. I

den efterfølgende ansøgning og lægeattest bliver det oplyst, at 'forsikrede ikke kan udføre noget som helst erhvervsarbejde' hverken inden for sædvanligt arbejde eller generel erhvervsevne. Udbetalingsperioden bliver derfor forlænget frem til 1. marts 1998. Ved næste ansøgning bliver det stadig oplyst, at 'forsikrede ikke kan udføre noget som helst erhvervsarbejde' inden for sædvanligt arbejde. Vi får ikke oplyst graden af erhvervsudygtigheden inden for generel erhvervsevne, men på grund af øvrige oplysninger i lægeattesten forlænges udbetalingsperioden frem til 1. juni 1998. Dette gør sig i øvrigt også gældende ved efterfølgende ansøgning, hvor udbetalingsperioden bliver forlænget frem til 1. januar. Ved samtlige ansøgninger indtil denne forlængelse har lægen vurderet, at erhvervsevnen er nedsat midlertidigt. Ved ansøgning pr. 1. januar 1999 er der afkrydset både i 'Forsikrede kan kun udføre op til 1/3 af sit sædvanlige arbejde' og 'Forsikrede kan kun udføre mellem 1/3 og 1/2 af sit sædvanlige arbejde/generelle erhvervsarbejde'. Lægen gør opmærksom på, at graden af nedsættelse af erhvervsevnen sandsynligvis vil blive afgjort i nærmere fremtid. Nu menes det, at nedsættelsen er for bestandigt. Til trods for usikkerhed om graden af nedsættelse af erhvervsevnen bliver udbetalingsperioden forlænget frem til 1. juni 1999. Ved fortsat ansøgning pr. 1. juni 1999 bliver det oplyst, at tilstanden er stationær og at 'Forsikrede kan kun udføre op til 1/3 af sit sædvanlige arbejde / 1/3 erhvervsarbejde', men samtidig oplyser lægen, at der er søgt om offentlig førtidspension i henhold til § 14, 3.1. (Forhøjet almindelig førtidspension). Efterfølgende får Skandia Liv tilsendt kopi af pensionskendelse, hvoraf det fremgår, at forsikrede har fået tilkendt den ansøgte førtidspension. På grundlag af denne pensionskendelse er betingelserne for fortsat præmiefritagelse og udbetaling af lønsikring ikke længere opfyldt, da Skandia Liv når som helst kan gøre retten til fortsat udbetaling af forsikringsydelse og/eller fortsat præmiefritagelse betinget af, at forsikrede tilkendes helbredsbetinget offentlig førtidspension, svarende til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder."

Nævnet har fået forelagt sagens korrespondance. Af speciallægeerklæring af 27/10 1998 hedder det bl.a.: "Er uddannet til tegner ved en landinspektør og er så teknisk tegner, men har, indtil hun blev sygemeldt, i en periode haft pædagogarbejde på 30 timer om ugen. Var meget glad for dette arbejde. Har to børn, en dreng på 20 år og en pige på 10 år, og er gift med en biolog, som har godt arbejde. Patienten blev sygemeldt i april 1997 og har været sygemeldt siden. Får ingen støtte. Kan ikke få bistand, fordi

hun er gift, og kommunen har ikke villet revalidere patienten, fordi de ikke mener, hun kan klare det, og man vil ikke indstille patienten til pension med den begrundelse, at patienten ikke har været revalideret."

Af lægeerklæring af 12/4 1999 til brug for kommunens vurdering fremgår bl.a.: "**AKTUELLE** Har i flere år haft universel sygdomsfølelse, som er blevet væsentligt forværret af en svær influenza i januar 1997. Varede indtil marts, men patienten var fortsat tappet for energi. Kunne slet ikke fungere og da hun fik en ny influenza i april 1997 angav hun at være helt udtrættet med muskelsmerter universelt. Havde også smerter i brystet. Fik foretaget EKG, som var normal. Havde polyuri. Tilstanden varede i lang tid og det er for så vidt de samme symptomer, der fortsat er til stede. Havde i hele perioden tendens til hyppige infektioner og specielt abscesser. Da patienten ikke kom sig på normal vis efter infektioner, blev hun undersøgt, dels for endometriose, da det også drejede sig om smerter ned i lyskeregionerne. Der var intet abnormt. Blev sat i hormonbehandling. Har været undersøgt for nyresten. Under fornyet influenza i oktober 1998 tiltagende gener, som fortsatte og gik over i en ny forkølelse 2 mdr. senere. Patienten angiver således at have været syg generelt siden ca. 1996. Symptomerne var så dominerende, at patienten blev sendt på Frederiksberg i oktober 1998, hvor hun blev forundersøgt og man fandt tegn på, at hun havde fibromyalgi og henviste hende til fibromyalgi-team i 1999, hvor patienten deltog i 2 uger 4 dage ugentligt. Efter dette er der konkluderet i marts 1999, at patienten er afsluttet med diagnosen fibromyalgi, men også kronisk træthedssyndrom. Diagnoserne blev afgivet på patientens svære træthedssymptomer, søvnløshed, muskelsmerter og kraftesløshed og positive triggerpunkter. … **FUNKTIONSNIVEAU** Kan kun udføre de letteste ting i huset, som afstøvning og tørre badeværelse af. Kan ikke pudse vinduer, vaske gulve og rede senge. Kan ikke gå længerevarende ture. Går dog med en lille hund mindre ture. Går lidt i haven, men kan ikke deltage i de hårdere ting, som hækklipning, rive m.v. Ville meget gerne deltage i både havearbejde og malerarbejde. Kræfterne slår angiveligt ikke til. … **VURDERING** Således som fibromyalgi er beskrevet opfylder hun de kriterier der er opstillet af American Rheumatism Association. Har samtlige triggerpunkter, men også de sekundære symptomer med forsænket stemningsleje, dårlig koncentration, søvn- og hukommelsesbesvær. Det er forståeligt, hvorfor man på Frederiksberg forsøgte at give diagnosen kronisk træthedssyndrom, men patienten opfylder ikke kriterierne for dette syndrom. Patientens erhvervsev-

ne er pga. symptomerne stærkt nedsat og det anbefales, at man ikke forsøger på revalidering hos denne patient, som hverken har fysiske eller psykiske ressourcer tilstrækkeligt til at kunne honorere et tilbud om at komme på arbejdsmarkedet igen. Har dårligt kræfter til at varetage de enkleste ting i familien. … **DIAGNOSER** fibromyalgi, infectiones recidivans, glaucoma tractata."

Kommunen traf den 21/5 1999 afgørelse om, at klagerens erhvervsevne var varigt nedsat med mindst halvdelen.

I selskabets skrivelse af 12/7 1999 til klageren hedder det herefter: "Vi må desværre oplyse, at vi ikke kan fortsætte udbetaling af invaliderente, idet vi følger Vejle Kommunes afgørelse. Ifølge denne afgørelse er Deres erhvervsevne nedsat med mindst halvdelen og ikke med 2/3 hvilket skal være opfyldt for at vi kan fortsætte udbetalingen. Den sidste månedlige udbetaling er således pr. 1. juni 1999. De vil i løbet af et par dage modtage girokort til betaling af præmie fra 1. juni 1999."

I advokatens skrivelse af 2/8 1999 til selskabet hedder det bl.a.: "Deres skrivelse af 12/7 1999 er overladt mig til besvarelse, og indledningsvis skal jeg oplyse, at det resuméark, der er udarbejdet af speciallæge E.-M.E. anfører følgende konklusion: *'Patientens erhvervsevne er p.g.a. symptomerne stærkt nedsat, og det anbefales, at man ikke forsøger på revalidering hos denne patient, som hverken har fysiske eller psykiske ressourcer tilstrækkeligt til at kunne honorere et tilbud om at komme på arbejdsmarkedet igen. Har dårligt kræfter til at varetage de enkleste ting i familien'.* Af den lægeerklæring omkring præmiefritagelse, som O.V.K. har udstedt den 28/5 1999 anføres det, at forsikrede kun har op til 1/3 af sit sædvanlige arbejde for bestandigt – dette gælder såvel sædvanligt arbejde, som den generelle erhvervsevne. Det er således veldokumenteret, at min klients erhvervsevne er nedsat med 2/3, således at hun opfylder betingelserne for udbetaling af invaliderente. Det er endvidere min opfattelse, at der i Deres vedtægter ikke er hjemmel til, at De uden videre kan læne Dem op ad den offentlige vurdering."

Selskabet har i skrivelse af 15/9 1999 til advokaten anført: "Som vi tidligere har meddelt, foretager vi vores egen vurdering på basis af de modtagne oplysninger, herunder de lægelige oplysninger, og tager derefter stilling til, om forudsætningerne for udbeta-

ling, jfr. forsikringsbetingelserne, er opfyldt. Derudover skal vi gøre opmærksom på, at vi når som helst, i henhold til forsikringsbetingelsernes §13b, kan gøre retten til fortsat udbetaling af invalidepension og præmiefritagelse betinget af, at der tilkendes en helbredsbetinget offentlig førtidspension, svarende til en erhvervsnedsættelse på mindst 2/3."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.: "**§13. a. Ret til henholdsvis forsikringsydelse og præmiefritagelse** Ret til forsikringsydelse og/eller til præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af forsikringsydelse og/eller til præmiefritagelse, anses at foreligge, når den forsikrede – efter Kgl. Brand's skøn – ikke er i stand til, bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed, at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn. … **b. Ikrafttræden og ophør af henholdsvis præmiefritagelse og forsikringsydelse** … Selskabet kan når som helst gøre retten til fortsat udbetaling af forsikringsydelse og/eller fortsat præmiefritagelse betinget af, at forsikrede tilkendes helbredsbetinget offentlig førtidspension, svarende til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder. Selskabet kan gøre videre udbetaling betinget af, at forsikrede underkaster sig lægelig behandling, omskoling, genoptræning eller uddannelse med henblik på genvindelse af erhvervsevnen."

Nævnet udtaler:

Selskabet har - med hjemmel i forsikringsbetingelsernes § 13. b. - stillet som betingelse for fortsat forsikringsdækning, at klageren bevilges helbredsbetinget offentlig førtidspension, svarende til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder. Selskabet har imidlertid først den 12/7 1999 - med den klarhed, der må kræves herfor - over for klageren betinget fortsat udbetaling af, at hun tilkendes helbredsbetinget offentlig førtidspension svarende til en nedæsttelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder. Nævnet finder derfor, at selskabet er forpligtet til at fortsætte udbetalingen frem til 1/8 1999.

Om bestemmelsen i forsikringsbetingelsernes § 13. b. kan tilsidesættes som anført af klagerens advokat vedrører en problemstilling af så generel og kompleks karakter, at den i givet fald bør afgøres af de almindelige domstole.

Herefter

b e s t e m m e s :

Selskabet, Skandia, skal anerkende at være forpligtet til at yde forsikringsdækning til klageren i perioden frem til 1/8 1999.

Jørgen Nørgaard